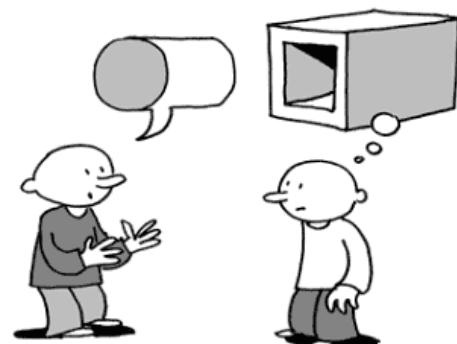

DE GEEST SPREEKT JOUW TAAL EN DIE VAN EEN ANDER Handelingen 2:1-13

Meer dan vijf jaar hebben we in Friesland gewoond. We waren dominee in Veenwouden, net onder Dokkum. Twee van onze kinderen zijn daar geboren. Toen hebben we ervaren wat het betekent om te wonen tussen mensen die een andere moedertaal hebben. Je leert ook dat een andere taal veel meer is dan een ander woordenboek en een andere grammatica. Een taal is ook een leefwereld. In Friesland spreken ze niet alleen anders, ze denken ook anders. Ze gebruikten uitdrukkingen, die ik goed begreep, maar die niet te vertalen waren. De meeste mensen daar spreken goed Nederlands, maar het is niet de taal van hun hart. In het pastoraat wordt je dat gewaar. In het begin van het gesprek spreken ze Nederlands. Maar als het de diepte in gaat schakelen ze over op het Fries. Als het om emoties gaat, om geloof, om de diepe dingen dan gebruik je je moedertaal. En aan het einde van het gesprek, als het weer naar de oppervlakte is gegaan dan zijn ze weer overgeschakeld in het Nederlands. Twee schakelmomenten. Ik denk niet dat het zelf doorhadden. Het was ook te merken toen ze bij ons op kraambezoek kwamen. Poppeslok in het Fries. Ze spraken Nederlands. Tot ze de kleine baby in handen kregen. In het Fries begonnen tedere lieve woordjes te zeggen. Onze kinderen verstonden het, de taal van de liefde versta je altijd. Prachtig om deze intimiteit te zien. Tegen een klein kind spreek je in je moedertaal. Je kunt vloeiend een tweede taal spreken, maar als het om je hart gaat kun je het beste je uitdrukken in je moedertaal.

Dat gold ook voor al die mensen in Jeruzalem. In Jeruzalem woonden volop allochtonen. Joodse mensen die zich in Jeruzalem gevestigd hadden. Afkomstig uit zo'n beetje ieder volk op aarde. Ik heb er een kaartje van. Er worden 10 landen en 7 volken genoemd. Tien maal zeven is zeventig. Completer kan het niet in de symbooltaal van de Bijbel. Joden uit alle volken van de wereld waren aanwezig. Pinksteren was in eerste instantie een Joodse aangelegenheid. Pas later gaat het via Cornelius verder. Je woont bij voorbeeld in Elam. Je hebt je bekeerd tot in de God van Abraham, Izaäk en Jacob. Daarmee ben je een proseliet. Proselieten waren toetreders tot het Joodse geloof. Op dag emigreer je naar Jeruzalem, naar de bakermat van het Jodendom. Misschien wel omdat je daar wil wonen waar de Messias zal komen. Je vestig je in Jeruzalem. En natuurlijk leer je zo snel mogelijk Aramees, de taal die het meest gesproken werd. Of anders Grieks, de handelstaal, die bijna iedereen sprak. Al snel kun je je uitstekend redden. Maar thuis blijf je je moedertaal spreken. Je denkt en je droomt in het Elamitisch. Dan wordt het Pinksteren. En tot je stomme verbazing hoor mensen in jouw eigen taal vertellen over de grote daden van God. Letterlijk staat er in 'je eigen dialect'. Eigenlijk is het een overbodig wonder. Als ze Aramees gesproken hadden, had je het ook prima verstaan. Je had goed begrepen wat ze bedoelden. Maar toch hoor je de boodschap in eigen taal. Wat is de zin daarvan?

Ik denk omdat het niet alleen om de inhoud van de boodschap gaat. Het gaat er niet alleen om of je de betekenis van de woorden begrijpt en dat de informatie goed wordt overgedragen. Dat is trouwens al heel wat. Het gaat ook om vertrouwdsheid, om nabijheid. Dat het dichtbij komt. Dat het na aan het hart komt. Ik hoop dat dat ook vanmorgen gebeurt. Dat je niet alleen op informatie-niveau snapt wat er gezegd wordt. Maar ook dat er warm van wordt en dat het je raakt. Wellicht verlang jij daar ook naar. De Heilige Geest zorgt ervoor dat het je niet koud laat, maar dat je enthousiast wordt over de dingen van God. Pinksteren is het feest van de communicatie met en van God. Maar communicatie is vaak dit. Je hoort het wel, maar het komt niet binnen. Maar communicatie beoogt wat anders. Dat je elkaar begrijpt. Maar meer nog, dat je dichtbij elkaar komt. Het gaat om verbinding. In het woord communicatie zit ook het woord communion, gemeenschap. Heel mooi is dat verwoord in dit citaat van Thomas Merton Ik zal het even vertalen in het Nederlands, voor velen van ons de moedertaal. 'Het diepste niveau van communicatie is niet communicatie maar gemeenschap. Het is woordeloos ... Het gaat verder dan spreken, verder dan begrip.' Taal is niet alleen boodschap, maar ook gemeenschap. Als je hoort spreken over de grote dingen van God in je eigen taal. Dan komt er verbinding tot stand tussen God en jou. Je begrijpt het, maar er ontstaat ook een band met God. Je krijgt als het ware een wij-gevoel met God, of een ik-Gij gevoel. Dat doet de Geest.

In Jeruzalem roepen ze uit: wij Parten, Meden, Elamieten wij Belgen, Kenianen, Russen, Chinezen.. wij horen in onze eigen moedertalen spreken over Gods grote daden. Op Pinksteren wordt het schilderij van Gods daden grote daden getoond. Ik zie het in gedachte voor me. Het is groot en kleurig schilderij. Aan de linkerkant de schepping. Aan de rechterkant de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, waarop gerechtigheid woont. In het midden zien we het kruis en het geopende graf. En we zien Jezus, die als geen ander de liefde van God handen en voeten heeft gegeven. De Geest zet de schijnwerper op dat schilderij, met in het midden Jezus Christus. Allemaal kijken we naar dit schilderij. En zoals het gaat bij een schilderij. Er vallen ons allemaal verschillende dingen op. Dat merk je als je met mensen uit verschillende culturen Bijbelverhalen gaat lezen. We zien hetzelfde schilderij, maar we spreken allemaal in onze eigen taal daarover. Het haakt aan in onze eigen belevingswereld. Maar het aanhaakpunt kan voor ieder verschillend zijn. Veelkleurigheid is daarmee een gegeven.

Dat is het wonder van Pinksteren, dat Geest jouw eigen taal spreekt. Zo dichtbij komt het. En jouw taal is niet alleen jouw woordenschat. Dat is ook jouw beleving, jouw levenssituatie. Stel je bent ziek. Dan is misschien het allerbelangrijkste wel dat je je gedragen weet door God. Houvast en 'gedragen zijn' zijn de termen waarmee je over geloof spreekt. Als vitaal bent dan hoor je stem van God vooral als een opdracht om je inzetten tegen onrecht. Dat is de vertaalslag die de Geest voor jou gemaakt heeft. De Geest spreekt alle talen. Ook die van jou, maar niet alléén die van jou. De Geest spreekt ook andere talen. De Geest spreekt ook de taal van andere belevingswerelden. En dat is een spannend gegeven. Daar zit een opdracht in. In de kerk zijn we bijeen als verschillende mensen. We hanteren verschillende geloofstalen. Je kunt dat ook merken aan de voorkeur voor liederen. De één leeft op bij een lied van Huub Oosterhuis, bij een ander gaat het hart open bij een klassiek gezang. Weer een ander bij een opwekkingslied. We zingen liederen afkomstig uit verschillende geloofstradities. En niet alleen vandaag.

Dat is een bewuste keuze. Ik geloof dat de Geest in al deze talen spreekt. Niet alle liederen spreken je aan. Soms is er een lied bij, wat jouw taal niet is. Sterker nog, je krijgt er de kriebels van. Wat doe je daarmee? Je kunt het zien als een opdracht: kijk, over de grens van je eigen beleving heen. Je eigen cirkel wordt doorbroken. Want de Geest doorbreekt de grenzen die door mensen zijn gemaakt. Vandaag vieren we dat God andere talen spreekt, dan de jouwe. Daarmee is Pinksteren het feest van de veelkleurigheid van het geloof. Dit kun je ook toepassen op de wereldkerk. Vandaag vieren we Pinksteren. Samen met de bonte verscheidenheid van de wereldkerk. Samen met Orthodoxe Christenen uit het Oosten, met hun hemelse liturgie, die al honderde jaren hetzelfde is. Samen met onze Afrikaanse broeders en zusters, die met veel happy clap en dansend God loven. Ooit hadden we een vrouw uit Kameroen te gast in de kerk. Ze vond ons oneerbiedig want we dansten niet voor Jezus.

Nu kun je erom glimlachen en afdoen als een cultureelverschil.

Maar je kun je ook afvragen: Wat laat de Geest ons zien in zo'n opmerking?

We gaan terug naar het citaat van Merton, want het gaat nog verder.

‘Het diepste niveau van communicatie is niet communicatie
maar gemeenschap.

Het is woordeloos ...

Het gaat verder dan spreken, verder dan begrip.

....

Niet dat we een nieuwe eenheid ontdekken.

We ontdekken een oude eenheid.

Mijn lieve broeders en zusters, we zijn al één.

Maar we denken dat we dat niet zijn.

We moeten onze oorspronkelijke eenheid herontdekken.

We moeten worden wat we zijn.’

Wat hebben we dit nodig in onze maatschappij! Het lijkt wel of bijna niemand elkaar meer begrijpt. Laat staan dat we het gevoel hebben dat we bij elkaar horen. Wij hebben de Geest nodig, ons land heeft de Geest nodig. We zijn één in Christus. De Geest laat ons dat ontdekken Want de Geest spreekt alle talen

En doet ons elkaar verstaan.

En de Geest doorbreekt de grenzen

Die door mensen zijn gemaakt.

Amen